

Meninger

Rovdyrforvaltning



Bestandsmålet provoserer på begge sider. De som vil ha minst mulig ulv, blir opphengt i et vilkårlig tall. De som vil ha et sterkt vern av ulv, blir provosert over at ulv skal avlives på grunn av et meningsløst tall, skriver innleggsforfatteren. Illustrasjonsfoto: Paul Kleiven / NTB

Vil det å skyte ulv dempe konflikten?

Debatt

Carl Philip F. Fleischer

advokat (forfatteren har vært prosessfullmektig for WWF og NOAH i saker om lisensfelling av ulv)

Den 26. august gikk rovvilt-nemndene inn for å avlive fire familiegrupper av ulv innenfor ulvesonen til vinteren. Et hovedformål ved felling skal være å dempe konflikt, fordi ulvebestanden har vært over det politiske bestandsmålet.

Men hvorfor vil det å skyte disse ulvene dempe en konflikt som er forårsaket av politiske beslutninger?

Forpliktet til strengt vern. Ulv er en naturlig del av norsk fauna. Norge har forpliktet seg internasjonalt til det strengeste vernet av arten.

Bernkonvensjonens artikkel 6 slår fast at følgende skal «in particular be prohibited»: «All forms of deliberate capture

and keeping and deliberate killing.»

Artikkel 9 åpner for begrensede unntak fra denne strenge totalfredningen. Det gjelder dersom det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning i hvert enkelt tilfelle. Dette regelverket er gjennomført i naturmangfoldloven.

Dette rettslige og økologiske bakteppet harmonerer dårlig med et vilkårlig politisk bestandsmål på fire til seks ynglinger, hvorav minst tre helnorske.

Spenningsforhold. I rovviltforliket fra 2004 foreslo regjeringen at bestandsmålet for ulv i Norge skulle være «noen årlige ynglinger». Stortinget endret dette til «3 årlige ynglinger innenfor den nye ulvesonen», uten at dette ble begrunnet eller utredet.

Stortinget har hele tiden vært klar over spenningsforholdet mellom naturmangfoldloven og de politiske føringene i rovviltforlikene. Da det politiske bestandsmålet sist ble fastsatt i 2016, ble dette aspektet fremhevet i stortingsmelding 21 (2015-2016).

På side 71 står det: «Dersom skadepotensialet på husdyr i det konkrete tilfellet er svært begrenset, eller det foreligger annen tilfredsstillende løsning enn felling, vil det kunne oppstå situasjoner der ulvebestanden er større enn bestandsmålet samtidig som det ikke vil være adgang til å tillate felling (...) Det er viktig å ha dette juridiske aspektet med seg når et bestandsmål for ulv skal fastsettes.»

Stortinget endret ikke på denne rettstilstanden. Men dessverre er det mange som ikke har dette aspektet med seg i den offentlige debatten om ulveforvaltning.

Bestandsmålet provoserer. Til tross for at tap av beitedyr til ulv er på et historisk lavt nivå, fremstår konfliktnivået omkring ulv som historisk høyt.

Det politiske bestandsmålet for ulv fremstår som hovedårsaken til det høye konfliktnivået.

Bestandsmålet provoserer på begge sider. De som vil ha minst mulig ulv, blir opphengt i et vilkårlig tall. De som vil ha et sterkt vern av ulv, blir provosert over at ulv skal avlives på grunn av et meningsløst tall.

Det finnes ingen økologisk, biologisk, juridisk eller etisk begrunnelse for bestandsmålet. Forvaltning basert på vilkårlighet vil alltid være konfliktskapende.

Naturens rettsvern svekkes. Det er en grov feilfremstilling når det tidvis hevdes at forvaltningsmyndighetene handler i strid med Stortingets vilje når ikke enhver ulv som overstiger bestandsmålet, skytes.

Virkeligheten er den motsatte. Kritik mot regjeringen for at det skytes for lite ulv, gjelder i realiteten at Stortingets lover og internasjonale forpliktelser må gå foran det politiske bestandsmålet.

Likevel ser man at naturmangfoldloven blir tøyd og uthulet og tillempt det politiske bestandsmålet i fellingsvedtak for å imøtekomme det politiske presset.

Dermed svekkes naturens rettsvern. Ikke bare for ulv, men også for all annen natur.

Ulvedebatt på riktige premisser. Spørsmålet blir da: Vil det å vilkårlig avlive fire familiegrupper av ulv dempe en konflikt som politikere selv har skapt?

Konflikten er skapt med rettslig anstrengte politiske avtaler samt ved å underkommunisere hva Stortinget selv har vedtatt i naturmangfoldloven og forpliktet seg til internasjonalt.

Burde ikke slike konflikter først og fremst dempes ved at politikere tydeligere kommuniserer til allmennheten hva de faktisk har vedtatt? Da kan i det minste debatten om ulveforvaltning foregå på riktige premisser.

En offentlig debatt der allmennheten bringes i villfarelse om hva Stortinget faktisk har bestemt, er ikke bra. Hverken for demokratiet eller for tilliten til statsmakten.